

**CENSORKORPSET FOR
DE ERHVERVSØKONOMISKE
BACHELOR-, MASTER- OG
KANDIDATUDDANNELSER**

ÅRSBERETNING2015

INDHOLDSFORTEGNELSE

ÅRSBERETNING 2015	3
Indledning	3
1. Censorformandskabet.....	3
2. Censorkorpset sammensætning	3
3. Årets arbejde i Censorformandskabet	4
Formandskabsmøder	5
Høringer	5
Kontaktmøder	5
Censormøder	6
4. Censorernes arbejde	6
Censorrapportering.....	6
Eksamensadministration og information.....	7
Fag- og målbeskrivelse	7
Eksamensspørgsmål og eksamenspensum	7
Eksamensform og eksamenssituation	7
Faglig vurdering.....	8
Reelt timeforbrug ved eksamen og censur	8
Generelt vedr. skriftlige opgaver	9
Ensartet og retfærdig behandling af de studerende	9
5. Klager og ankesager	10
6. STÅ-produktion, erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser	10

ÅRSBERETNING 2015

Censorformandskabet for de erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser

Beretningen dækker perioden 1.8.2014-31.7.2015

Indledning

De erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser udbydes på følgende universiteter: CBS – Copenhagen Business School, Aarhus Universitet – School of Business and Social Sciences (AU-BSS), Roskilde Universitet (RUC), Syddansk Universitet (SDU) samt Aalborg Universitet (AAU).

Censorkorpset for de erhvervsøkonomiske bachelor-, kandidat- og masteruddannelser arbejder naturligt meget tæt sammen med Censorkorpset for HD-uddannelserne, da den overvejende del af censorerne er beskikket i begge korps. De to korps har endvidere fælles sekretariatsbetjening, ligesom formandskabsmøderne i vid udstrækning er afholdt i fællesskab.

1. Censorformandskabet

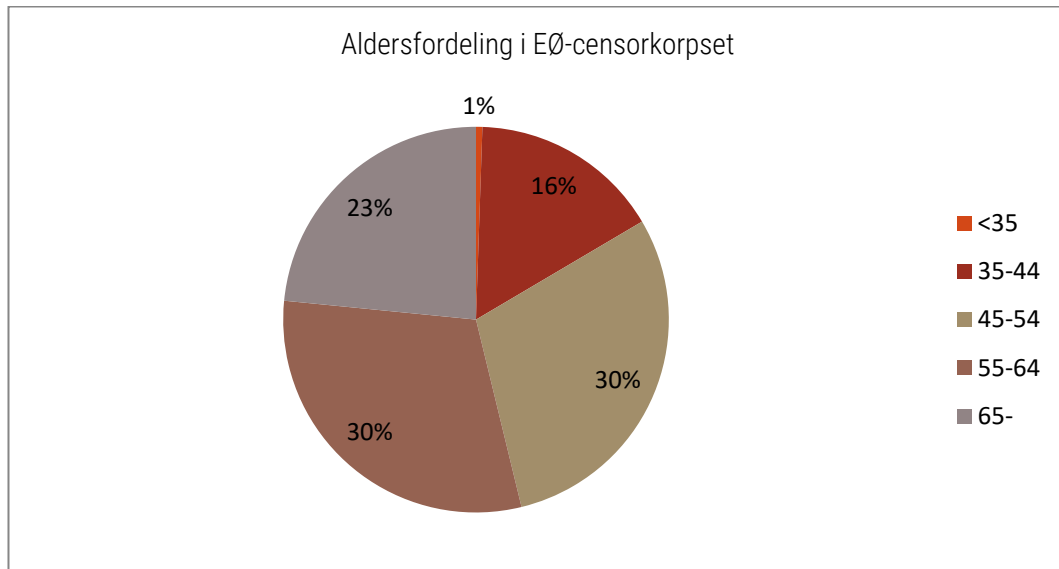
Formandskabet består i beretningsperioden af:

Censorformand	René la Cour Sell <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Aalborg Universitet, AAU	Poul Due <i>Direktør, cand.oecon.</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Aarhus Universitet, AU-BSS	Annette Bang Andersen <i>Planlægningschef, cand.merc. og E*MBA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Copenhagen Business School, CBS	Peter Carøe <i>Direktør, cand.merc.</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Roskilde Universitet, RUC	Maria From <i>Direktør, cand.scient.soc., HA</i>
Censornæstformand/kontaktcensor Syddansk Universitet, SDU	Povl Tiedemann <i>cand.merc.</i>

2. Censorkorpset sammensætning

Censorkorpset for de erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser (herefter EØ-censorkorpset) består pr. 31.7.2015 af 751 censorer, hvoraf ca. 69 % har deres hovedbeskæftigelse uden for uddannelsens institutioner (aftagercensorer). Det er fortsat formandskabets mål – uddannelsernes sigte taget i betragtning – at holde andelen af aftagercensorer så høj som muligt. Hovedparten af censorerne – ca. 85 % – er samtidig beskikket til Censorkorpset for HD-uddannelserne (herefter HD-censorkorpset).

Ud over en relevant forskningsbaseret uddannelse på kandidatniveau rekrutteres censorerne til EØ-censorkorpset primært ud fra en substantiel erhvervs erfaring. Der er i beretningsperioden kun konstateret enkelte, men overkommelige problemer med at sikre censorer til alle eksaminerne.

Aldersprofilen for censorkorpset holder sig i store træk til samme fordeling som ved samme tid sidste år, dog med en svag forskydning mod en lidt ældre profil, således at andelen af censorer under 55 år nu er ca. 47 % mod 49 % sidste år. Forskydningen følger naturligt af, at der kun i mindre grad er efterbeskikket censorer og aldersprofilen for korpset i sin helhed derfor forskydes.

Andelen af kvinder i EØ-censorkorpset er ca. 19 %, hvilket er samme niveau som samme periode året før. Der vil fortsat blive arbejdet på – forventet i samarbejde med universiteterne – at sikre en større andel af kvinder i censorkorpset. De primære kriterier for beskikkelse til censorkorpset vil fortsat være faglige kvalifikationer og relevant erhvervs erfaring.

3. Årets arbejde i Censorformandskabet

Censorformanden har i efteråret 2014 afholdt kontaktmøder med institutionerne sammen med Nina Fauerholdt Ånerud, censorformand for HD-censorkorpset, og Klaus Lynbech, sekretariatsleder for De Erhvervsøkonomiske Censorkorps.

Der er en lang række fælles punkter for censorerne og censorformandskaberne i de to korps, og da de to censorkorps i vid udstrækning trækker på de samme personer (jf. ovenfor), er der et naturligt tæt samarbejde mellem formændene og formandskaberne.

Der er i forlængelse af kontaktmøderne afholdt censormøder på alle institutionerne. Censormøderne blev alle afholdt som fællesmøder for HD- og EØ-censorkorpset. I alt deltog 197 censorer fra EØ-censorkorpset i censormøderne.

Det er endvidere besluttet, at der fremover afholdes årlige censormøder, og næste runde censormøder vil derfor blive afholdt i efteråret 2015.

Formandskabsmøder

Der er afholdt fire formandskabsmøder i censorformandskabet, og de tre af møderne er afholdt som fællesmøder med formandskabet for HD-censorkorpset.

Følgende emner er bl.a. behandlet på møderne:

- Censor IT – opfølgning på implementering
- *God censoriskik*
- Særlig allokering af censornæstformænd med henblik på at få førstehåndsindtryk fra eksaminationer inden for de respektive faglige områder
- Behandling af ankenævnsager
- Kvalitetsudvalgets rapport

God censoriskik blev – i sin oprindelige form – vedtaget i 2013 på baggrund af bl.a. drøftelser med censorerne ved censormøder i efteråret 2012. I forbindelse med censormøderne i efteråret 2014 ønskede formandskabet bl.a. at fokusere på *God censoriskik* og foretog i den forbindelse en let bearbejdning af indholdet for bl.a. at tydeliggøre punktet om habilitet. *God censoriskik* indgår således sammen med øvrige regelsæt som grundlag for censorernes virke.

Høringer

Der er 26.11.2014 afgivet høringssvar vedr. ny fælles karakterbekendtgørelse for uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Kontaktmøder

I forbindelse med kontaktmøderne med institutionerne blev der bl.a. diskuteret følgende generelle emner:

- Fag- og målbeskrivelser – sikring af præcision i beskrivelserne og tilgængelighed, fx gennem indarbejdelse i kursusbeskrivelserne.
- Bilag til opgaver bør altid være tilgængelige for censorerne.
- Skype-/videoeksaminer: Der savnes i nogle tilfælde at retningslinjerne er tydelige og/eller umiddelbart tilgængelige for censorerne.
- Implementering af eksaminatorrapporter, dvs. at eksaminatorerne parallelt med censorrapporterne afgiver en systembåret rapport i forhold til censor. Implementeringen bliver iværksat i efteråret 2015.
- Sikring af at teknologien fungerer i forbindelse med implementeringen af et digitalt arbejdsflow.

- Generelt er stemningen positiv i forbindelse med indførelsen af censorallokering baseret på nyt allokeringsystem (Censor IT), dog skal systemet – herunder dets systematik – fortsat evalueres løbende og tilpasses i fornødent omfang.
- Transportomkostninger til censorer er steget efter indførelse af ny allokeringsrutine. Formandskabet har dog trods opfordring ikke modtaget dokumentation for omfanget af stigningen.
- Opfordring fra formandskabet til institutionerne til at være medvirkende til at sikre rekruttering af nye aftagercensorer i nærområdet gennem universiteternes netværk og partnerskaber.

Censormøder

Censormøderne i 2014 fokuserede primært på *God censorskik*, som censorerne i De Erhvervsøkonomiske Censorkorps skal efterleve (jf. censorerne.dk/god-censorskik).

Endvidere blev censorerne også orienteret om 125-timersreglen. Censorer, der er medlem af flere censorkorps (uden for De Erhvervsøkonomiske Censorkorps) skal selv være opmærksomme på deres samlede timeomfang, da der ikke eksisterer muligheder for at se den enkelte censors timeomfang på tværs af censorkorpsene. I De Erhvervsøkonomiske Censorkorps efterleves reglen ved spredning af censuropgaverne via allokeringssystemet.

Det er endvidere besluttet, at censormøder fremover afholdes årligt, og næste runde censormøder vil derfor blive afholdt i efteråret 2015.

4. Censorernes arbejde

Censorrapportering

Der er afleveret censorrapporter i forbindelse med 99,6 % af censuropgaverne på EØ-uddannelserne. På baggrund af censorrapporterne kan det konstateres, at der tegner sig et generelt godt billede af uddannelserne, dog med enkelte kritiske bemærkninger på en mindre del af prøverne. Der er afgivet i alt 5.178 censorrapporter og heraf er der i 369 rapporter (svarende til 7 %) markeret *Mindre tilfredsstillende* eller *Ikke tilfredsstillende* til et eller flere af de seks områder, der vurderes. Vurderingerne grupperer sig som følger:

Eksamensadministration og information	Fag- og målbeskrivelse	Eksamensspørgsmål og -pensum	Eksamensform og -situation	Faglig vurdering	Reelt timeforbrug
94	55	34	65	141	139

Det skal i denne sammenhæng fremhæves, at de kritiske bemærkninger ofte dækker censuropgaver, med én eller ganske få studerende. Kritiske vurderinger af et eller flere

af områderne vedrører derfor med ca. 7.400 eksaminationer et relativt lille udsnit af de ca. 66.000 eksaminationer, der er dækket af den samlede rapportering.¹

Endvidere er der i 488 censorrapporter anført tekstkommentarer, uden kritiske vurderinger inden for de seks områder. Kommentarerne er hovedsagligt positive/rosende kommentarer eller kommentarer der ikke direkte vedrører det eksamensfaglige.

Eksamensadministration og information

Da universiteterne indbyrdes har meget forskellige censornormer efterlyser flere censorer at normerne oplyses eller er umiddelbart tilgængelige.

Eksamenstilrettelæggelsen kritiseres også for til tider at være for sammenpresset, så det er svært at etablere rammerne for en rimelig eksamination af den enkelte studerende, når der skal afsættes tid til at votere og give feedback samt skifte mellem eksaminanderne.

Fag- og målbeskrivelse

Generelt er der foregået en positiv udvikling i fag- og målbeskrivelserne, men der konstateres dog stadig problemer med for generelle, uklare eller for detaljerede målbeskrivelser, der vanskeliggør karaktergivningen. Herunder kan det nævnes, at det er oplevet, at forskellige eksaminatorer i det samme fag har vægtet det skriftlige produkt og den mundtlige præstation forskelligt.

Eksamensspørgsmål og eksamenspensum

Der er relativt få kommentarer vedr. eksamensspørgsmål. Blandt de kommentarer, der anføres, vedrører flere eksaminators udspørgning og opfølgende spørgsmål i forbindelse med eksamination af kandidatspecialer.

Eksamensform og eksamenssituation

Der er enkelte studier – typisk med udspring i den humanistiske tradition – hvor kandidatspecialer alene eksamineres skriftligt uden mundtligt forsvar. Formandskabet mener, at mundtligt forsvar af kandidatspecialet bør være et krav på alle studier, da det bl.a. kan understøtte bedømmelsen af den studerendes faktiske viden om emnet. Dermed kan snyd og plagiering med større sikkerhed be- eller afkræftes, hvis fx den elektroniske plagieringskontrol har konstateret en høj andel af kendt tekst eller andre faktorer ansporer en mistanke.

Der er i denne kategori flere kommentarer vedr. fjerneeksamination via fx Skype eller lignende. Der savnes i flere tilfælde klare retningslinjer (eller i bedste fald kommunikation

¹ Der er ikke tale om unikke studerende. Tallet er opgjort ud fra den registrering, der foreligger i Censor IT. Da det ikke altid er tilfældet, at evt. ændringer i antal studerende, der faktisk deltager i eksamen, bliver meldt ind til censorsekretariatet, er opgørelsen ikke præcis.

af disse til censorerne), samt at retningslinjerne og bekendtgørelsen efterleves, herunder at eksamen foregår på en dansk repræsentation eller under opsyn af en tilsynsførende.

Eksamenslokaler nævnes også som en udfordring, herunder at dårlig skiltning kan medføre forstyrrelser i igangværende eksaminationer, manglende udrustning af lokalerne m.v.

Faglig vurdering

Under den faglige vurdering er der bemærkninger til de studerendes niveau, samt enkelte bemærkninger til eksamensspørgsmål, rettevejledninger m.v. Der er kun få generelle bemærkninger til det faglige niveau for prøverne, hvorfor niveauet på et overordnet niveau vurderes at være passende for uddannelserne generelt.

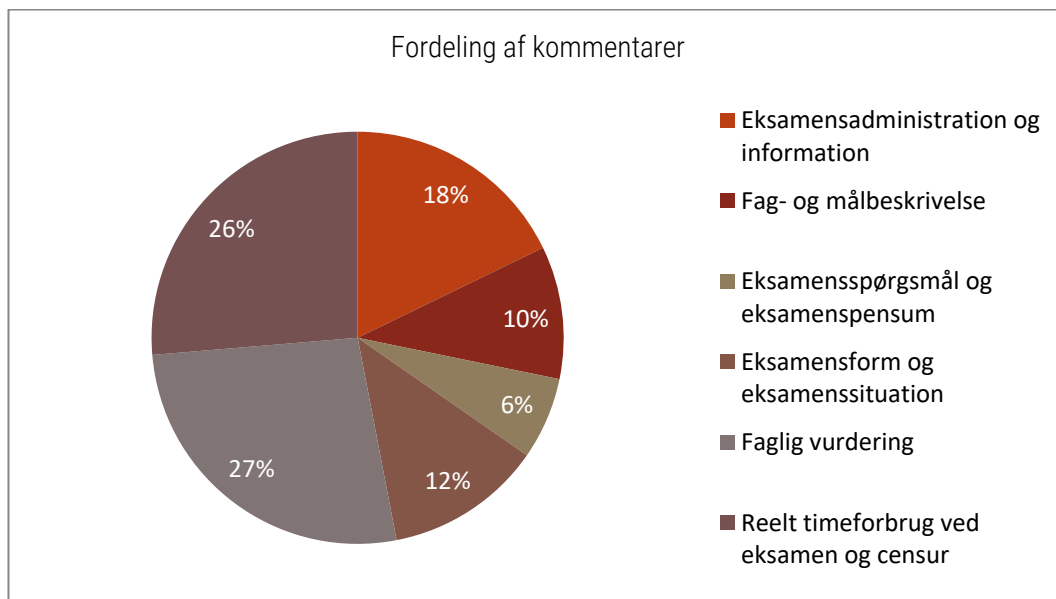
Kommentarer til fagligt niveau relaterer sig endvidere mest til studerende, hvor censorerne indimellem møder studerende ved fx bachelorprojektet, men hvor de studerendes faglige niveau er så lavt, at det undrer, at de ikke er sorteret fra langt tidligere i studieforløbet. Endvidere konstaterer flere censorer en tydelig forskel i de studerendes niveau, afhængigt af, om den enkelte studerende har gjort brug af den vejledning, der tilbydes, eller ej.

Yderligere konstateres det, at eksaminatorer sigter efter til tider urealistisk høje karakterer til deres studerende. I den sammenhæng mener formandskabet, at det fortsat er af afgørende betydning for kvalitetssikringen af og tilliden til uddannelsessystemet, at der fortsat er ekstern censur på og mundtlig eksamination af – som minimum – de afsluttende opgaver (bachelorprojekt, kandidatspeciale og masterprojekt).

Reelt timeforbrug ved eksamen og censur

Kommentarerne i denne sammenhæng anfører dels et misforhold mellem censornormen for den pågældende censuropgave og den anvendte tid, dels uhensigtsmæssig planlægning, hvor censorer særligt ved 20 min. mundtlig eksamen oplever at den afsatte tid til eksamination gør det svært at overholde tidsplanen.

Derudover er der en del kommentarer, der vedrører censornormering i forhold til faktisk tidsforbrug. Her er der bl.a. også kommentarer til enten for vide rammer for skriftlige produkter eller manglende håndhævelse af fastsatte rammer ved overskridelser af disse.

Generelt vedr. skriftlige opgaver

Det er ikke i alle tilfælde – særligt efter indførelse af digitale platforme til bedømmelse af opgaver – at institutionerne gennemgår opgaverne, inden de går videre til censorerne. I enkelte tilfælde er det også oplevet, at den digitale fremsendelse af materialer ved bedømmelse af skriftlige opgaver er u hensigtsmæssigt organiseret.

Formandskabet er generelt positivt stemt over for en modernisering af arbejdsflowet. Det skal dog i denne forbindelse påpeges, at der påhviler institutionerne et stort ansvar i at sikre, at skriftlige besvarelser dels opfylder kravene jf. studieordninger og institutionernes retningslinjer, dels fremsendes til censorerne i hensigtsmæssige formater, herunder at materialerne er umiddelbart overskuelige og den enkelte studerendes bidrag er direkte identificerbart.

Ensartet og retfærdig behandling af de studerende

Der er i beretningsperioden generelt ikke konstateret problemer med ensartet og retfærdig behandling af de studerende. Da der er tale om faglige vurderinger af til tider meget forskellige produkter inden for samme område, vil der altid være grænsetilfælde, særligt hvis fag- og målbeskrivelser er ente for bredt eller for smalt formulerede.

Formandskabet konstaterer dog, at fag- og målbeskrivelser løbende forbedres, og at de generelt er operative inden for den gældende præmis for vurderinger af de studerendes præstationer.

5. Klager og ankesager

Der er i beretningsperioden indgivet 480 klager² (her medregnes ikke klager, der er indgivet og efterfølgende trukket tilbage). 108 klager har fået medhold og 20 afgørelser er anket. 4 af ankerne har fået medhold og 16 er blevet afvist.

Klager og anker vurderes at være på niveau med sidste periode, der dog ikke kunne opgøres præcist pga. usammenlignelige tal. Omfanget vurderes at være relativt beskedent i forhold til omfanget af eksaminationer, og censorformandskabet tager det derfor som udtryk for, at der generelt afgives en ensartet og retfærdig bedømmelse, der med udgangspunkt i karakterbekendtgørelsen er relateret til fag- og målbeskrivelserne.

Type	Medhold	Afvist	Heraf anket	I alt
Klager	108	321	20	480
Anker	4	16		20

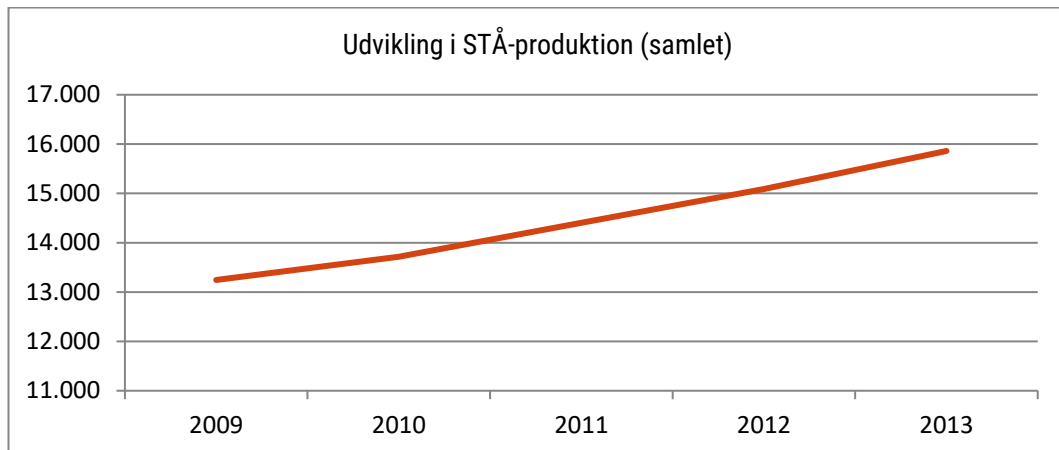
6. STÅ-produktion, erhvervsøkonomiske bachelor-, master- og kandidatuddannelser

Institution	2011	2012	2013	2011->2013
AAU	702,4	774,6	877,1	24,9%
AU-BSS	3.050,0	3.069,8	3.175,0	4,1%
CBS	8.320,6	8.588,0	8.878,4	6,7%
RUC	222,6	211,2	206,6	-7,2%
SDU	2.108,0	2.446,0	2.722,9	29,2%
Samlet	14.403,6	15.089,5	15.860,0	5,1%

Tabel 1. Tallene er opgjort pr. 1.10. det pågældende år. AU-BSS er opgjort inkl. Herning-campus.

Det kan konstateres, at der fortsat er en stigende produktion inden for de erhvervsøkonomiske universitetsuddannelser. Censorformandskabet har derfor fortsat fokus på at sikre kvalificerede censor inden for alle fagområder ved løbende at supplere censorkorpset. Der indstilles således censorer til beskikkelse to gange årligt. Der er i beretningsperioden således efterbeskikkelse ca. 50 nye censorer.

² Klager og anker er opgjort for perioden 1.8.2014-31.7.2015, bortset fra klager på SDU, der er opgjort for perioden 1.9.2014-31.8.2015.

Grundet censorkorpsets størrelse regnes efterbeskikkede censorer i hele perioden for nye censorer i forbindelse med kommende genbeskikkelse i 2018 for at leve op til bekendtgørelsens fornyelseskrav på 25 % af censorkorpset. Denne fremgangsmåde er nødvendig, da det ikke er realistisk inden for en relativt kort periode på få måneder at rekruttere ca. 200 nye censorer for at sikre en tilstrækkelig størrelse af censorkorpset ved en ny beskikkelsesperiodes begyndelse.